

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci **žalobkyně: N. T. H.**, zastoupené JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, 110 00 Praha 1, proti **žalovanému Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie** se sídlem Olšanská 2, poštovní schránka 78, 130 51 Praha 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 17. 6. 2003, č. j. SCPP-2114/-c-216-2003, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2004, č. j. 11 Ca 221/2003-20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2003, č. j. SCPP-15-420/PH-XIII-c-2003, zastavila Policie České republiky, oddělení cizinecké policie Praha, řízení o prodloužení platnosti víza žalobkyně k pobytu nad 90 dnů. Řízení bylo již dříve přerušeno, neboť žalobkyně nepředložila výpis z evidence Rejstříku trestů (§ 33 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů – dále jen „zákon o pobytu cizinců“); správní orgán stanovil žalobkyni lhůtu k předložení výpisu, ovšem žalobkyně zůstala nečinná; řízení proto bylo zastaveno.

Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil svým rozhodnutím ze dne 17. 6. 2003.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně především dovedla, že správní orgán pochybil, jestliže své rozhodnutí založil na závěru, že výpisy předkládané v minulosti

žalobkyní jsou obsahově nesprávné a jedná se o padělky: jen soud totiž může rozhodnout o vině a trestu za trestné činy a až do právní moci jeho rozsudku je třeba na toho, proti němuž je vedeno trestní řízení, pohlížet jako na nevinného. Tuto zásadu však žalovaný porušil, a žalobkyně proto navrhla, aby soud jeho rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze žalobu odmítl usnesením ze dne 14. 1. 2004: dospěl totiž k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je vyloučeno z přezkoumání soudem ve smyslu § 68 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle zvláštního zákona, kterým je v tomto případě zákon o pobytu cizinců, konkrétně jeho § 171 písm. a). Na udělení víza není právní nárok (§ 51 odst. 2 cit. zákona); důvody pro neprodloužení doby platnosti víza a doby pobytu na území na toto vízum jsou přitom podle § 60 odst. 6 tohoto zákona obdobné jako důvody pro neudělení víza. Správní orgán v dané věci nerozhodoval o neudělení víza, nýbrž zastavil řízení o žádosti o prodloužení víza; s ohledem na § 51 odst. 2 zákona však pod pojem „rozhodnutí o neudělení víza“ spadají oba tyto případy, stejně jako situace, kdy správní orgán zamítá žádost o prodloužení víza. Není-li totiž právní nárok na udělení víza, nemůže být právní nárok ani na jeho prodloužení. Vyloučení soudního přezkumu se nedotýká žádného základního práva a svobody cizince, a není tak v rozporu s ústavním pořádkem ani s mezinárodními závazky České republiky.

Proti zamítavému rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost. V ní vytkla Městskému soudu v Praze, že zkoumal pouze otázku, zda je rozhodnutí ve věci prodloužení víza vyloučeno ze soudního přezkumu proto, že neexistuje právní nárok na udělení víza, a zda by neprodloužením víza mohlo dojít k zásahu do stěžovatelčinych základních práv; nezabýval se však tím, zda správní orgán při vydávání rozhodnutí neporušil stěžovatelčino právo na spravedlivý proces. Právě to však bylo zásadní žalobní námitkou: stěžovatelka nenapadala jen výsledek řízení před správním orgánem, nýbrž jeho procesní postup, konkrétně způsob, jakým správní orgán došel k závěru, že stěžovatelka padělala výpisy z evidence Rejstříku trestů. Správní orgán rozhodl ve věci prodloužení stěžovatelčina víza na základě nepodložené zprávy ředitele Rejstříku trestů, aniž dále zkoumal, kdo a za jakých podmínek výpisy vyhotovil a zda stěžovatelka věděla či vědět mohla, že Rejstřík trestů uvádí ve výpisech nesprávné údaje. Stěžovatelka neodpovídá za obsah výpisu: je-li obsah nesprávný, nelze to stěžovatelce přičítat k tíži. Učinit si závěr o stěžovatelčině protiprávním jednání lze až tehdy, je-li najisto postaveno, že stěžovatelka věděla či vědět mohla, že jí předkládané výpisy z evidence Rejstříku trestů neodpovídají skutečnému obsahu této evidence, a správní orgán rozhodující o prodloužení víza není oprávněn takové protiprávní jednání presumovat. Jak řízení před správním orgánem, tak řízení před Městským soudem v Praze trpí podle stěžovatelky vadami, pro které by měl Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Závěrem stěžovatelka požádala o to, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek: tato žádost se – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti – stejně jako v žalobě – poukázala na to, že postup správního orgánu při rozhodování o prodloužení doby platnosti stěžovatelčina víza byl nesprávný; taková námitka však není na místě, neboť Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí vůbec nepřezkoumával správní řízení před žalovaným ani zákonnost jeho rozhodnutí. Stěžovatelka mu to vytýká; činí tak však neprávem.

Městský soud v Praze nepochybil, jestliže s ohledem na § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného, které stěžovatelka napadla žalobou,

je vyloučeno z přezkoumání soudem; tento závěr je ostatně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Podle citovaného ustanovení jsou z přezkoumání soudem vyloučena rozhodnutí o neudělení víza; tato výlučka však platí i pro rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti víza. Jak Nejvyšší správní soud zdůvodnil např. v rozhodnutí uveřejněném pod č. 224/2004 Sb. NSS, jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců ani jednotlivé režimy rozhodování podle tohoto zákona nelze vykládat izolovaně, nýbrž s ohledem na systematiku celého zákona. Řízení o prodloužení doby platnosti víza navazuje na řízení o udělení víza: účastníkem prvně jmenovaného řízení totiž nemůže být nikdo jiný než osoba, které bylo vízum uděleno, a takové řízení je tedy řízením souvisejícím s řízením o udělení víza. O blízkosti obou typů řízení svědčí i to, že správní orgán vychází při posuzování žádosti o udělení víza a o jeho prodloužení z obdobných dokumentů, zkoumá splnění obdobných podmínek a nevyhovuje žádostem z obdobných zákonem stanovených důvodů. Jiné řešení by ostatně nebylo ani logické: v řízení o prodloužení doby platnosti víza totiž žadatel získává stejný status, jakého požíval na základě rozhodnutí o udělení víza, s tím rozdílem, že nemusí znovu žádat o zcela nové vízum, nýbrž pouze o prodloužení platnosti víza stávajícího. Kompetenční výlučka ustanovení § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců se tedy nevztahuje jen na rozhodnutí o neudělení víza v úzkém slova smyslu, nýbrž i na rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti víza, které s ním těsně souvisí.

Na základě stejného argumentu pak této výlučce podléhá i rozhodnutí, kterým správní orgán zastavil řízení o žádosti o udělení víza nebo řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti víza (§ 169 odst. 9 zákona o pobytu cizinců, ve znění v době rozhodování správního orgánu; nyní srov. odst. 7): stále jde totiž o rozhodování o tomtéž statusu cizince, byť nikoli rozhodování ve věci samé. Zmíněná výlučka by postrádala smysl a logickou soudržnost, kdyby se vztahovala jen na skupinu neúspěšných žadatelů o vízum či o prodloužení víza, o jejichž žádosti rozhodl správní orgán věcně. Skupina žadatelů, u nichž skončilo řízení zastavením zpravidla pro nedostatek jejich součinnosti se správním orgánem či pro nedostatečné střežení vlastních práv, jako tomu bylo i ve stěžovatelčině případě (srov. důvody zastavení řízení v posledně citovaném ustanovení), jistě nemá mít lepší právní postavení než první skupina žadatelů a na rozdíl od ní požívat soudní ochrany; takový záměr nelze zákonodárci přičítat.

Městský soud v Praze se tedy nemýlí, má-li rozhodnutí ve stěžovatelčině věci za rozhodnutí nepodléhající přezkoumání soudem a odmítl-li z tohoto důvodu žalobu. Soud rovněž postupoval správně, jestliže nezkoumal žalobní námitky směřující proti postupu správního orgánu a omezil se na konstatování zákonem stanovené výlučky. Pokud totiž zákon výslovně vylučuje z přezkoumání soudem některé typy rozhodnutí, nemůže se soud zabývat ani postupem správního orgánu, který k vydání takového rozhodnutí vedl. Městský soud v Praze tedy nemohl věcně hodnotit stěžovatelčina tvrzení obsažená v žalobě, neboť by tím překročil zákonné meze své pravomoci k přezkoumání rozhodnutí správních orgánů. Ani Nejvyšší správní soud tak nemůže vnímat stěžovatelčiny kasační námitky jinak než jako polemiku s postupem správních orgánů či soudu, která však není s to zpochybnit správnost rozhodnutí Městského soudu v Praze. Nepochybně platí, že soudy rozhodující o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů jsou vázány rozsahem a obsahem žalobních bodů; to však platí jen tehdy, je-li žalobou napadené rozhodnutí vůbec způsobilé přezkoumání, což není stěžovatelčin případ.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nedůvodnou a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci

neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu